

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 8PP/58/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121011375
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Caban, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2021:2121011375.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava v konaní pred samosudcom JUDr. Jozefom Cabanom, PhD., v trestnej veci odsúdeného: I. A., nar. XX.XX.XXXX v I., trvale bytom Z. S. XXXX/XX, I. A., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa 25.08.2021 takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2 Trestného zákona a § 415 ods. 1 Trestného poriadku súd návrh odsúdeného: I. A., nar. XX.XX.XXXX v I., trvale bytom Z. S. XXXX/XX, I. A., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený:

- trestným rozkazom Okresného súdu Senica zo dňa 19.05.2021, sp. zn. 2T/16/2021,
z a m i e t a.

odôvodnenie:

Dňa 30.06.2021 bol Okresnému súdu Trnava od Okresného súdu Senica postúpený návrh odsúdeného I. A., nar. XX.XX.XXXX v I., trvale bytom Z. S. XXXX/XX, I. Mikuláš, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, podaný prostredníctvom obhajcu: JUDr. J. J., advokát, P. Pázmaňa 2367/17A, XXX XX K., o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený v čase rozhodovania o jeho návrhu o podmiennečné prepustenie vykonáva v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou trest odňatia slobody so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, a to súhrnný trest vo výmere 19 mesiacov za prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, uložený trestným rozkazom Okresného súdu Senica zo dňa 19.05.2021, sp. zn. 2T/16/2021.

Odsúdený vo svojom návrhu poukázal na to, že vo výkone trestu sa začlenil do tejto spoločnosti, rešpektuje pravidlá, našiel si prácu, plní si svoje povinnosti, nebol disciplinárne riešený a jeho resocializácia smeruje k vedeniu bezúhonného života. Ďalej uviedol, že je namieste dať prednosť pred začlenením do občianskej spoločnosti pred výkonom zostávajúceho zvyšku jednej tretiny trestu, že pochádza z usporiadanej rodiny, pričom v prípade prepustenia má zabezpečený pracovný pomer, z ktorého bude mať príjem, a tiež má zabezpečené bývanie u rodičov.

Na verejnom zasadnutí boli oboznámené listinné dôkazy a to: prílohy k návrhu trestný rozkaz Okresného súdu Senica sp. zn. 2T/16/2021 a sp. zn. 2T/88/2020, potvrdenie o trvalom pracovnom pomere, čestné prehlásenie rodičov o bydlisku a bývaní, ďalej hodnotenie odsúdeného vypracované riaditeľom ÚVTOS, skrátený výpis klienta, odpis z registra trestov, rozhodnutie Okresného súdu Senica zo dňa 19.05.2021 sp. zn. 2T/16/2021

Z príloh k návrhu vyplýva, že odsúdený má v prípade podmiennečného prepustenia prisľúbené zamestnanie od obchodnej spoločnosti PeNaTi group s.r.o. v oblasti vodoinštalatérstva, kúrenárstva a dokončovacích stavebných prác, a má zabezpečené bývanie v rodinnom dome u rodičov Gabriely Mackovej a X. A., ktorí budú na neho vplývať aby viedol riadny život.

Z hodnotenia riaditeľa Q. Hrnčiarovce nad Parnou najmä vyplýva, že odsúdený bol dňa 24.11.2020 premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou na výkon trestu odňatia slobody a výkon súdom nariadenej protitoxikomanickej liečby ambulantnou formou. Do výkonu väzby nastúpil zo slobody predvedením 10.07.2020 do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Leopoldov. Správanie a vystupovanie odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody v ústave Leopoldov podľa záznamov v dostupnej dokumentácii bolo na požadovanej úrovni. Príkazy a nariadenia nadriadených plnil. V kolektíve odsúdených konfliktné situácie nevyvolával. Pracovne zaradený nebol. Disciplinárne potrestaný ani disciplinárne odmenený nebol. Správanie a vystupovanie odsúdeného v ústave Hrnčiarovce nad Parnou je na požadovanej úrovni. Ústavný poriadok a časový rozvrh dňa dodržiava. Príkazy a nariadenia príslušníkov zboru rešpektuje a plní. V kolektíve spoluodsúdených vystupuje nekonfliktne. Nevykonáva žiadnu funkciu z radov odsúdených. Disciplinárne potrestaný ani disciplinárne odmenený nebol. Voľný čas trávi zmysluplne. Dňa 01.12.2021 bol pracovne zaradený na pracovisko v ústave s dohľadom Euroobuv 4. Jeho pracovná morálka bola hodnotená kladne. Dňa 06.04.2021 bol z pracoviska vyradený z dôvodu nástupu na výkon súdom nariadenej protitoxikomanickej liečby ústavnou formou. Odsúdený bol zaradený do skupinových foriem zaobchádzania. Nastúpil terapeutický program zameraný na edukovanie závislosti, stimulovanie kritickej sebareflexie a tvorbu abstinenčných postojov. Plnenie povinností a liečebného režimu odsúdeného bolo na priemernej úrovni. K trestnej činnosti deklaruje kritický postoj. Možno konštatovať, že odsúdený plní ciele stanovené programom zaobchádzania. Resocializačná prognóza je menej priaznivá, na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti. Odsúdený dňa 06.04.2021 nastúpil na výkon ochranného protitoxikomanického liečenia ústavnou formou nariadeného Okresným súdom Senica pod č. k. 2T/88/2020. Napriek skutočnosti, že odsúdený sa v podmienkach výkonu trestu dokáže správať na požadovanej úrovni, vzhľadom na jeho kriminálnu minulosť nie je možné zaručiť, že po prípadnom prepustení bude viesť riadny život. Na základe uvedených skutočností riaditeľ konštatuje, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a odporúča ho podmiennečne prepustiť s dohľadom.

Na verejnom zasadnutí zástupca ÚVTOS uviedol, že odsúdenému bola dňa 24.08.2021 udelená disciplinárna odmena a záver hodnotenia zostal nezmenený.

Zo skráteného výpisu klienta vyplýva dátum možného podmiennečného prepustenia 22.04.2021.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený má v registri trestov 4 záznamy a to z rokov 2014, 2017, 2020 a 2020. Záznamy z rokov 2014 a 2017 sa týkajú trestných činov ublíženia na zdraví a výtržníctva, záznam z roku 2020 trestného činu ohrozenie pod vplyvom návykovej látky a záznam z roku 2020 sa týka viacnásobnej majetkovej trestnej činnosti.

Prokurátor na verejnom zasadnutí uviedol, že navrhuje žiadosť odsúdeného zamietnuť, pretože vyhodnotením kriminálnej minulosti odsúdeného má za to, že v prípade jeho prepustenia na slobodu nie je predpoklad, že povedie na slobode riadny život a za účelom jeho resocializácie považuje dlhodobejšie pôsobenie výkonu trestu odňatia slobody za dôvodné.

Obhajca odsúdeného na verejnom zasadnutí uviedol, že má za to, že u odsúdeného sú splnené podmienky na podmiennečné prepustenie. Poukázal na skutočnosť, že majetková trestná činnosť, za ktorú vykonáva odsúdený trest, nespĺňa znaky pravej trestnej recidívy vzhľadom na odlišnú povahu predchádzajúcich trestných činov. Poukázal tiež na to, že trestnej činnosti sa dopustil v stave zmenšenej príčetnosti spôsobenom omamnými látkami, na zabezpečenie ktorých páchal trestnú činnosť, pričom v druhej polovici výkonu trestu vykonal ochranné ústavné protitoxikomanické liečenie. Záverom uviedol, že na odsúdeného bude vplývať rodinné prostredie, dohľad s primeranými povinnosťami a pre budúcu resocializáciu je namieste pokračovanie v sociálnom výcviku ambulantnou formou na úseku protitoxikomanického liečenia.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že sa stotožňuje s tým, čo uviedol jeho obhajca.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku „O podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh

odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.“

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona „Súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody, ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.“

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona „Pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.“

Z citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky, a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie sa a skutočnosť, že od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel' automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmiennečné prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život. Podmiennečné prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmiennečnom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmiennečnom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. Pritom platí, že ak súd nezistí „polepšenie sa“ odsúdeného, nemôže ani dospieť k záveru, že by odsúdený po podmiennečnom prepustení viedol riadny život. Súd tiež uvádza, že z povahy inštitútu podmiennečného prepustenia vyplýva, že jeho uplatnenie nemá byť automatické a nemá sa stať pravidlom, ale má sa uplatniť iba výnimočne, kedy jeho uplatnenie budú odôvodňovať okolnosti konkrétneho prípadu.

Uplatnenie fikcie neodsúdenia, čo znamená, že sa na odsúdeného hľadí, ako keby nebol odsúdený, nebráni tomu, aby ju súd zohľadnil pri posudzovaní osobnosti odsúdeného, jeho náchylnosti k páchaniu trestnej činnosti, vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným právnymi predpismi, a teda pri celkovom hodnotení možnosti nápravy odsúdeného. Zahladením odsúdenia alebo zákonnou fikciou neodsúdenia totiž zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, nie však aj samotná skutočnosť, že páchatel' spáchal trestný čin a bol zaň právoplatne odsúdený, keďže aj zahladené odsúdenie dáva obraz o osobe odsúdeného a jeho sklonoch páchať trestnú činnosť a oprávňuje súd skúmať existenciu očakávania vedenia riadneho života odsúdeným po jeho prípadnom podmiennečnom prepustení z výkonu trestu (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Rozhodnutie o podmiennečnom prepustení je fakultatívnej povahy, čo znamená, že naň neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ak sa po určitém zákonom stanovenej dobe správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Súd v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku vyhodnotil dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, a dospel k nasledovným záverom.

Prvá zákonná (formálna) podmienka splnená je. Odsúdený vykonal potrebnú časť trestu odňatia slobody podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona ku dňu 22.04.2021. Ku dňu rozhodovania súdu o žiadosti odsúdeného dňa 25.08.2021 je táto podmienka splnená.

Druhá zákonná (prvá materiálna) podmienka a to tá, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie, podľa názoru súdu splnená je. Súd poukazuje na hodnotenie riaditeľa ÚVTOS, podľa ktorého odsúdený dodržiava ústavný poriadok, je pracovne zaradený, bol disciplinárne odmenený, nebol disciplinárne potrestaný a plní ciele stanovené programom zaobchádzania.

Tretia zákonná (druhá materiálna) podmienka, t. j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného po jeho prepustení na slobodu, podľa názoru súdu splnená nie je. Súd k uvedenému záveru dospel s poukazom na trestnú minulosť odsúdeného, jeho 4 záznamy v registri trestov a povahu trestných činov, za ktoré bol odsúdený. Súd uvádza, že záznamy z rokov 2020 a odsúdenie z roku 2021 sa týka skutkov v súbehu vzhľadom na ukladanie súhrnných trestov, a teda za iných okolností by mal odsúdený „len“ tri záznamy. Ani táto skutočnosť však nemení záver o nespĺnení druhej materiálnej podmienky. V týchto troch odsúdeniach - Okresný súd Bratislava III sp. zn. 0T/132/2020, Okresný súd Senica sp. zn. 2T/88/2020 a Okresný súd Senica sp. zn. 2T/16/2021 - je spoločne 10 skutkov, ktorých sa dopustil odsúdený. Odsúdený sa teda po dvoch právoplatných odsúdeniach z rokov 2014 a 2017 za násilnú trestnú činnosť dopustil v rokoch 2019 a 2020, teda v krátkom období po poslednom odsúdení, ďalšej, mnohonásobnej trestnej činnosti. Zmenu povahy trestných činov, na ktorú poukazoval aj obhajca, nemožno s poukazom na jej početnosť vykladať v prospech odsúdeného, pričom keby k tomu došlo, vzhľadom na početnosť skutkov by išlo o zľahčovanie trestnej činnosti a správania odsúdeného, čo je neprípustné. Odsúdený má opakovane sklony k páchaniu trestnej činnosti a ani predchádzajúce odsúdenia, aj keď nespojené s výkonom trestu odňatia slobody, nepôsobili na odsúdeného dostatočne výchovne a preventívne tak, aby odsúdeného prevychovali a odradili od páchania ďalšej trestnej činnosti. Odsúdený bol súdom prostredníctvom odcudzujúcich rozhodnutí upozornený na protiprávnosť svojho správania a napriek týmto upozorneniam sa neskôr opätovne dopúšťal trestnej činnosti. Nejde teda len o jednorazové vybočenie z riadneho spôsobu života, ale o opakované sklony k páchaniu trestnej činnosti. Na tomto závere nič nemení ani prísľub do zamestnania a zabezpečenie bydliska, pretože tieto skutočnosti v podobe umožnenia bydliska a ponuky práce ako takej existovali aj v čase pred páchaním trestnej činnosti a nijakým spôsobom nevedli u odsúdeného k zmene jeho správania. Napokon má súd za to, že ani vykonané ochranné liečenie nerozplýva pochybnosti o vedení riadneho života v budúcnosti, pretože odsúdený sa v minulosti dopustil aj inej než majetkovej trestnej činnosti, teda došlo k protiprávnemu konaniu aj bez zistného motívu za účelom zabezpečenia si návykových látok tak, ako to prezentoval obhajca. Pochybnosti ohľadom vedenia riadneho života napokon vyjadril aj riaditeľ ústavu v hodnotení odsúdeného. Súd má za to, že náprava odsúdeného a celkové pozitívne pôsobenie na odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody v zmysle uloženého trestu, pričom podmiennečným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov.

Vzhľadom na vykonané dokazovanie a vyššie uvedené skutočnosti a úvahy súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia, teda tak, že návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok. Sťažnosť sa podáva na Okresný súd Trnava a to do 3 (troch) pracovných dní od oznámenia uznesenia, a rozhoduje o nej Krajský súd v Trnave. Oznámením uznesenia je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť, alebo doručenie rovnopisu uznesenia. Právne neúčinná je sťažnosť podaná osobou, ktorá sa svojho práva podať sťažnosť výslovne vzdala.